

Cine dăunează culturilor de bulbi?

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 12.04.2018 Брой: 4/2018

Mana pe ceapă, usturoi și praz (*Peronospora destructor* (Berk.) Casp.)

Aceasta este cea mai importantă boală din punct de vedere economic pentru ceapă. Atacă ceapa de sădit, ceapa pentru bulb și ceapa verde, precum și culturile pentru producția de semințe. Din materialul de sădit infectat, se dezvoltă plante slabe, clorotice, cu frunze curbate. La umiditate ridicată a aerului, frunzele sunt acoperite cu un strat lăsos violet format din sporularea ciupercii. Transportați de curenții de aer, sporii ajung în axilele frunzelor plantelor sănătoase și provoacă noi infecții. Ulterior, pe frunze apar pete gălbui, adâncite, de țesut ars. *Stemphylium allii* le colonizează secundar și acestea se înnegresc. În anii umedi, boala afectează întreaga masă foliară, iar pe tulpina falsă coboară în bulbi și îi infectează. Iernează sub formă de miceliu în

bulbii infectați și sub formă de oospori în sol. Sporii ciupercii germinează într-o picătură de apă la o temperatură de 7-16⁰C. Atacă în mai mică măsură prazul și usturoiul. Tratamentele preventive se aplică atunci când condițiile sunt favorabile dezvoltării patogenului. Tratamentul se efectuează după apariția primelor pete: Acrobat Plus WG 200 g/ha; Bordeaux Mix 20 WP 375-500 g/ha; Zoxis 250 SC 80-100 ml/ha; Corsate 60 WG 30-40 g/ha; Melody Compact 49 WG 185 g/ha; Orvego 70 ml/ha; Pencozeb 80 WP 200-250 g/ha; Pencozeb 75 WG 210-260 g/ha; Polyram DF 180-220 g/ha; Presidium One 83-100 ml/ha; Ridomil Gold MZ 68 WG 250 g/ha; Ridomil Gold R WG (valabil până la 31.06.2020) 500 g/ha; Signum WG 150 g/ha;

Pată purpurie pe culturile de Allium (*Alternaria solani* f. sp. *porri* Sor.).

Pe frunze apar mici pete apoase cu centre albe. Acestea se măresc, devenind maronii până la purpurii, cu un margine roșu sau purpuriu și un halo galben. Petele mari se pot contopi și acoperi întreaga frunză. Țesutul de deasupra petelor moare. Boala se dezvoltă în condiții de umiditate ridicată. Sporularea are loc noaptea pe suprafața umedă a frunzelor. Combaterea se efectuează pe toată perioada de vegetație: Bordeaux Mix 375-500 g/ha; Zoxis 250 SC 80-100 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Ridomil Gold R WG (valabil până la 31.06.2020) 500 g/ha;

Mușca cepei (*Delia antiqua* Meig.)

În țara noastră este un dăunător specializat al cepei, dar atacă ușor și usturoiul. Mușca cepei dezvoltă două generații complete și o a treia parțială. Iernează sub formă de pupă în sol la adâncimea de 10-20 cm. Zborul muștelor din prima generație începe la sfârșitul lunii aprilie. Ele își depun ouăle pe frunze, pe bulbi și pe suprafața solului lângă plante. Pagubele sunt provocate de larvele primei generații. Acestea pătrund în plante la baza frunzelor. Ele fac galerii longitudinale în tulpini și se deplasează spre bulb. Plantele afectate rămân în urmă în dezvoltare, se ofilesc, se culcă și în final se usucă. Ca urmare a avariilor, țesuturile fermentează și emit un miros neplăcut de ceapă putrezită. Într-o singură plantă se pot dezvolta mai multe larve, iar dacă nu se pot hrăni suficient, atacă tulpinile plantelor învecinate. Combaterea chimică este îndreptată împotriva adulților înainte de depunerea ouălor, la un prag de 5 muște/10 măturări cu plasa entomologică. Muștele apar primăvara în timpul înfloririi vișinului și pădăiei. Se efectuează stropiri cu insecticide cu spectru larg – Vaztak New 100 EC 0,03% și Meteor 0,08%.

Molia cepei (*Acrolepia assectella* Zell.)

Dăunează cepei, usturoiului și prazului cultivat pentru consum proaspăt și pentru producția de semințe. Dezvoltă două generații pe an. Iernează sub formă de insectă adultă și sub formă de pupă în resturile vegetale și în alte locuri adecvate protejate. Ouăle sunt depuse individual pe frunzele și inflorescențele cepei. Inițial, larvele zgârie dungi înguste, după care pătrund în frunze sau în tulpinile florale, hrănindu-se cu parenchimul frunzelor sub formă de dungi alungite fără a afecta epiderma superioară. Pe măsură ce frunzele cresc, epiderma se crapă. Omizile intră în inflorescențe, pătrund în flori și o parte din semințe se usucă. Datorită avariilor la tulpinile florale ale cepei și prazului, randamentul de semințe scade și calitatea acestora se înrăutățește. Culturile de ceapă trebuie stropite înainte ca omizile să pătrundă în țesuturi: generația I – sfârșitul lunii mai – începutul lunii iunie; generația a II-a – sfârșitul lunii iulie – începutul lunii august. Insecticide eficiente sunt Vaztak New 100 EC 0,03%; Meteor 0,08% și Deka EC/Desha EC/Dena EC/Poleci/Decis 50 ml/ha.

Mușca minieră a frunzelor la culturile de Allium (*Napomyza gymnostoma* Loew)

Dăunează culturilor de Allium, dar cele mai mari și mai vizibile pagube apar la praz. Mușca minieră a frunzelor dezvoltă 3-4 generații pe an. Iernează sub formă de pupă în tulpinile de praz, situată la capătul minei, și foarte rar în solul de sub plantă. Pagubele sunt detectate în majoritatea cazurilor după recoltarea culturii. În zona tulpinii false, pe cele exterioare 3-4 frunze, se observă mine aproape drepte, îndreptate spre bază. Pe măsură ce cresc, tulpinile plantelor avariate se crapă longitudinal și prin fisuri pătrund agenți patogeni, provocând putregaiuri. Uneori, tulpina falsă a prazului, avariata de muscă, se înrozeste și putrezește în timpul depozitării. În tulpinile plantelor puternic infestate, se pot găsi între 5 și 15 larve și pupe. Combaterea chimică trebuie îndreptată împotriva muștelor adulte, înainte de depunerea ouălor. Larvele duc un mod de viață ascuns și rămân aproape invulnerabile la produsele folosite. Cel mai potrivit moment este perioada de zbor în masă a muștelor – sfârșitul lunii martie-începutul lunii aprilie, înainte ca acestea să fi depus cantitatea principală de ouă. Produse fitosanitare potrivite sunt: Vaztak New 100 EC 0,03% și Meteor 0,08%.